

PERNUMERATA.

Rosnie 24 mk., półrocznie 12 mk., kwartalnie 6 mk., miesięcznie 2 mk.

Numer pojedynczy 20 fenigów.

OGŁOSZENIA.

Cena za wiersz drobnygo pisma (petit) po tekście 1 mk.

Numer pojedynczy 20 fenigów.

MONITOR POLSKI

DZIENNIK URZĘDOWY REPUBLIKI POLSKIEJ.
WYCHODZI GODZIENNIE Z WYJĄTKIEM NIEDZIEL I ŚWIĄT.

Redakcja i Administracja Miodowa Nr. 20.

Redakcja otwarta od 9—12 i 3—4 p. p.

Redaktor przyjmuje od 11—12 w południe.

DZIAŁ URZĘDOWY.

DEKRET

o wyborach do rad miejskich na terenie b. Królestwa Kongresowego.

Do czasu uchwalenia przez Sejm ustawy miejskiej wprowadza się tymczasową ordynację wyborczą do rad miejskich na zasadach następujących:

Art. 1.

W miastach, mających mniej, niż 5,000 mieszkańców, w skład rady miejskiej wchodzi 12-tu radnych.

W miastach, mających od 5-tu do 25-tu tysięcy mieszkańców, skład rady miejskiej powiększa się do 24-ch radnych.

W miastach, mających od 25-tu do 45-tu tysięcy mieszkańców, dodaje się do liczby 24-ch radnych 1-go na każde rozpoczęte 2 tysiące mieszkańców ponad 25 tysięcy.

W miastach, mających od 45 do 100 tysięcy mieszkańców, dodaje się do liczby 34-ch radnych 1-go na każde rozpoczęte 5 tysięcy mieszkańców ponad 45 tysięcy.

W miastach, mających powyżej 100 tysięcy mieszkańców, dodaje się do liczby 45 radnych 1-go na każde rozpoczęte 10 tysięcy mieszkańców ponad 100 tysięcy, przyczem liczba radnych nie może przewyższać 70.

W Warszawie w skład rady miejskiej wchodzi 120 radnych a w Łodzi 75.

Dla uzupełnienia liczby radnych w razie ich śmierci oraz w razie złożenia lub utracenia przez nich mandatów wybierani są zastępcy radnych w liczbie, wynoszącej połowę liczby radnych.

Art. 2.

Czynne prawo wyborcze do rad miejskich mają wszyscy obywatele bez różnicy płci, którzy: 1) ukończyli 21 lat; 2) posiadają przynależność państwową polską i 3) mieszkają stale w obrębie gminy miejskiej conajmniej od 6-tu miesięcy.

W razie nieobecności przymusowej lub spowodowanej emigracją dla celów zarobkowych warunkami dostatecznymi posiadania czynnego prawa wyborczego co do zamieszkania będą: 1) zamieszkanie w mieście w chwili ogłoszenia wyborów; 2) sześciomiesięczne przed emigracją stałe zamieszkanie w danym mieście.

Art. 3.

Nie mogą wybierać: 1) osoby, pozostające pod kuratelą lub upadłością, 2) osoby, pozbawione praw lub ograniczone w prawach na mocy wyroku sądowego, 3) osoby, utrzymujące szynki i domy rozpusty.

Art. 4.

Bierne prawo wyborcze posiadają osoby, mające prawo wyborcze czynne, conajmniej 25 lat skończonych i umiejące czytać i pisać po polsku.

Art. 5.

Członkami rady miejskiej nie mogą być: 1) wszyscy płatni urzędnicy miejscy oraz urzędnicy państwowi, sprawujący nadzór nad działalnością gminy miejskiej, 2) funkcjonariusze policji i milicji ludowej.

Art. 6.

Głosowanie jest tajne i odbywa się na zasadach proporcjonalności.

Art. 7.

Rady miejskie, obrane na zasadzie niniejszej ordynacji, będą urzędowały do czasu uchwalenia nowej ustawy wyborczej miejskiej przez Sejm, w tym razie jednak—o ile Sejm nie powoła innej uchwały—nie dłużej, niż lat 3.

Art. 8.

Na zasadach powyższych mają być przeprowadzone wybory we wszystkich tych miastach, w których rady miejskie nie zostały uzupełnione podług Rozporządzenia Rządowego z dnia 30 listopada 1918 roku, oraz w tych, w których Minister Spraw Wewnętrznych zarządzi wybory.

Art. 9.

Ministrowi Spraw Wewnętrznych zleca się wydanie Regulaminu szczegółowego i przepisów wykonawczych do niniejszego dekretu.

Naczelnik Państwa:

(—) J. Piłsudski.

Prezydent Ministrów:

(—) J. Moraczewski.

Minister Spraw Wewnętrznych:

(—) Thugutt.

Dan w Warszawie, dnia 13 grudnia 1918 roku.

W myśl artykułu 9 Dekretu o wyborach do Rad Miejskich na terenie b. Królestwa Kongresowego z dn. 13 grudnia 1918 r., wydaję następujący:

Regulamin wyborczy do Rad Miejskich.

Przepisy ogólne.

Art. 1.

W celu wykonania wyborów do Rad Miejskich należy zarządzić:

1. utworzenie komitetów wyborczych,
2. ustalenie list wyborców,
3. przedstawienie kandydatów,
4. głosowanie,
5. stwierdzenie wyniku głosowania.

O zarządzeniu wyborów w poszczególnych miastach nastąpią oddzielne rozporządzenia.

Komitety Wyborcze.

Art. 2.

Przeprowadzeniem wyborów w każdym mieście kieruje Główny Komitet Wyborczy, składający się z sędziego okręgowego lub sędziego pokoju, jako przewodniczącego, oraz z członków, powołanych przez przewodniczącego z pomiędzy osób, korzystających w danym mieście z biernego prawa wyborczego. Przewodniczącego wyznaczy z pośród sędziów właściwy prezes Sądu Okręgowego.

Art. 3.

Liczba członków Głównego Komitetu Wyborczego wynosi:

- w miastach, liczących mniej, niż 25,000 mieszkańców — 5 osób;
- w miastach, liczących od 25,000 do 45,000 mieszkańców — 6 osób;
- w miastach, liczących od 45,000 do 100,000 mieszkańców — 7 osób;
- w miastach, liczących powyżej 100,000 mieszkańców — 8 osób.

Art. 4.

Główny Komitet Wyborczy ma prawo podzielić miasto na obwody głosowania i wyznaczyć dla każdego obwodu Miejskowy Komitet Wyborczy w liczbie 5-tu członków z pośród osób, korzystających w danym obwodzie z biernego prawa wyborczego i nie będących członkami Głównego Komitetu Wyborczego. Członkowie Miejscowego Komitetu Wyborczego wybierają ze swego grona przewodniczącego.

Art. 5.

Dla prawomocności zebrań Komitetów Wyborczych niezbędna jest obecność większości ich członków. Uchwały zapadają zwykłą większością głosów. W razie równości głosów rozstrzyga głos przewodniczącego.

Art. 6.

Członkowie Głównych i Miejskowych Komitetów Wyborczych pobierają z funduszków miejskich dietyienne w wysokości następującej:

1. 10 mk. (20 koron) w miastach, liczących mniej niż 25,000 mieszkańców.
2. 20 mk. (40 koron) w pozostałych miastach.

Art. 7.

Wszelkie koszty, związane z przeprowadzeniem wyborów, ponoszą gminy miejskie.

Art. 8.

Milicja miejska obowiązana jest wykonywać rozporządzenia Komitetów Wyborczych, dotyczące wyborów.

Art. 9.

Skład Głównego Komitetu Wyborczego i Miejskowych Komitetów Wyborczych oraz lokal i godziny ich urzędowania należy podać do publicznej wiadomości najpóźniej 5-go dnia po zarządzeniu wyborów zgodnie z art. 1 niniejszego Regulaminu.

Ustalanie list wyborców w miastach, liczących ponad 45,000 mieszkańców.

Art. 10.

W miastach, liczących ponad 45,000 mieszkańców, prezydenci lub burmistrzowie obowiązani są sporządzić dla każdego obwodu w porządku alfabetycznym listę osób, uprawnionych do głosowania w myśl art. 2 Dekretu o wyborach do Rad Miejskich z d. 13 grudnia 1918 r. W listach tych powinno być podane imię, nazwisko, wiek, zawód i miejsce zamieszkania każdej osoby. Do list winny być dołączone spisy osób, pozbawionych czynnego prawa wyborczego w myśl art. 3 Dekretu o wyborach do Rad Miejskich. Sporządzone spisy należy przesłać Miejscowym Komitetom Wyborczym najpóźniej 10-go dnia po zarządzeniu wyborów zgodnie z art. 1 niniejszego Regulaminu.

Art. 11.

Listy wyborców, po zbadaniu ich w ciągu 2-ech dni przez Miejskowe Komitety Wyborcze, zostaną wywieszane do przejrzania w lokalach Miejskowych Komitetów Wyborczych na 3 dni.

Art. 12.

Każdy obywatel pełnoletni może wnosić w ciągu tych 3-ech dni do Miejscowego Komitetu Wyborczego ustnie lub piśmiennie poparte odpowiednimi dowodami reklamacje o wykreślenie z listy lub wpisanie na listę siebie lub jakiegokolwiek innej osoby.

Art. 13.

Miejskowy Komitet Wyborczy winien przesłać odpowiednie zawiadomienie osobom, co do których wniesiono reklamacje o wykreślenie z listy wyborców, najpóźniej nazajutrz po otrzymaniu reklamacji.

Art. 14.

Osoby, których prawo głosowania podano w wątpliwość, mogą wnosić obronę do Miejscowego Komitetu Wyborczego w ciągu 2-ech dni od dnia doręczenia zawiadomienia.

Art. 15.

Miejskowy Komitet Wyborczy rozstrzyga ostatecznie reklamacje i przeciwrklamacje w ciągu 3-ech dni od chwili upływu terminu obrony w wypadkach

reklamacji o wykreślenie, i w ciągu 3-ch dni od daty otrzymania reklamacji przez Komitet w innych wypadkach, — poczem ustala ostatecznie listę wyborców w danym obwodzie głosowania.

Art. 16.

Wykreślenie nazwiska z listy wyborców winno być stwierdzone podpisem przewodniczącego Komitetu Wyborczego. Wycieranie nazwisk jest niedopuszczalne.

Ustalanie list wyborców w miastach, liczących mniej niż 45,000 mieszkańców.

Art. 17.

W miastach, liczących mniej niż 45,000 mieszkańców, zapisanie na listę wyborców następuje na żądanie wyborcy, zgłoszone przez niego osobiście do Głównego Komitetu Wyborczego lub też, jeśli miasto podzielone jest na obwody głosowania, do Miejskowego Komitetu Wyborczego. Zgłoszenie winno nastąpić w ciągu 10-ku dni od dnia zarządzenia wyborów zgodnie z art. 1 niniejszego Regulaminu.

Art. 18.

O zapisaniu na listę wyborców decyduje Główny, wzgl. Miejskowy Komitet Wyborczy. Wrazie odmowy zapisania na listę wyborca ma prawo żądać umotywowania odmowy. W miastach, podzielonych na obwody głosowania, można się odwołać w ciągu 3-ch dni od decyzji Miejskowego Komitetu Wyborczego do Głównego Komitetu Wyborczego.

Art. 19.

Ustalenie i zamknięcie list wyborców winno nastąpić najpóźniej 15-go dnia po zarządzeniu wyborów zgodnie z art. 1 niniejszego Regulaminu.

Przedstawianie kandydatów.

Art. 20.

Kandydaty na radnych winny być zgłoszone na ręce przewodniczącego Głównego Komitetu Wyborczego nie później, niż 15-go dnia po zarządzeniu wyborów zgodnie z art. 1 niniejszego Regulaminu.

Art. 21.

Każda lista kandydatów musi być podpisana co najmniej przez:

- 20 wyborców w miastach, liczących mniej niż 5,000 mieszkańców;
- 40 wyborców w miastach, liczących od 5,000 do 25,000 mieszkańców;
- 60 wyborców w miastach, liczących od 25,000 do 45,000 mieszkańców;
- 80 wyborców w miastach, liczących od 45,000 do 100,000 mieszkańców;
- 100 wyborców w miastach, liczących więcej niż 100,000 mieszkańców.

Art. 22.

Lista kandydatów winna zawierać półtora raza tyle nazwisk, ile wynosi liczba radnych, wybieranych w danym mieście. Jeśli liczba radnych, przypadająca na dane miasto, jest nieparzysta, to otrzymanego przy mnożeniu ułamka nie bierze się w rachubę. Listy kandydatów, zawierające większą lub mniejszą liczbę nazwisk, są ważne; w pierwszym wypadku bierze się pod uwagę tylko nazwiska, wypisane do liczby, w niniejszym artykule przewidzianej.

Art. 23.

Na każdej liście obok nazwisk kandydatów powinien być podany ich wiek, zawód i miejsce zamieszkania. Nazwiska kandydatów winny być opatrzone numerem kolejnym.

Art. 24.

Na liście kandydatów jeden z podpisanych wyborców winien być wskazany, jako mąż zaufania, którego zadaniem będzie: 1) dostarczanie brakujących podpisów; 2) uzupełnianie niedostatecznych danych co do osób kandydatów; 3) dostarczanie przewodniczącemu Głównego Komitetu Wyborczego materiałów, potrzebnych do badania list.

Art. 25.

Jeżeli przewodniczący Głównego Komitetu Wyborczego uzna, że lista kandydatów jest nieważna, lub że nieważne są poszczególne kandydaty, na niej wymienione, — to zawiadamia o tem męża zaufania w ciągu 2-ch dni od chwili otrzymania listy. Mąż zaufania ma prawo w ciągu doby od chwili o-

trzymania tego zawiadomienia odwołać się do Głównego Komitetu Wyborczego, który sprawę rozstrzyga ostatecznie i obowiązany jest wydać decyzję w ciągu doby od chwili odwołania się do niego.

Art. 26.

Przewodniczący Głównego Komitetu Wyborczego obowiązany jest podać do publicznej wiadomości wszystkie ważne listy kandydatów, opatrzone numerem porządkowym według kolei, w jakiej zostały zgłoszone, najpóźniej na 3 dni przed dniem głosowania.

Art. 27.

Wrazie zgłoszenia w terminie jednej tylko listy kandydatów, jak również wrazie zgłoszenia kilku list z ogólną liczbą kandydatów, nie większą od liczby radnych, przypadających na dane miasto, głosowanie nie odbywa się; natomiast Główny Komitet Wyborczy ogłasza o wyborze na radnych kandydatów zgłoszonych. Wrazie zgłoszenia niedostatecznej liczby kandydatów, lub wogóle niezgłoszenia ich brakującą liczbę, względnie wszystkich radnych mianuje Minister Spraw Wewnętrznych na przedstawienie Głównego Komitetu Wyborczego.

Głosowanie.

Art. 28.

Głosowanie odbyć się powinno 23-go dnia po zarządzeniu wyborów zgodnie z art. 1 niniejszego Regulaminu, i trwać będzie od godziny 8-ej rano do godz. 10-jej wieczorem.

Art. 29.

Najpóźniej na 3 dni przed dniem głosowania przewodniczący Głównego Komitetu Wyborczego powinien przez publiczne obwieszczenie ogłosić dzień i godzinę, w których odbywać się będzie głosowanie, oznaczyć lokal wyborczy dla każdego obvodu głosowania, oraz podać do wiadomości najważniejsze przepisy, dotyczące głosowania.

Art. 30.

Przewodniczący Głównego, wzgl. Miejskowego Komitetu Wyborczego zaprasza dwie osoby z spośród wyborców do asystowania przy czynności odbierania głosów przez komitet wyborczy.

Art. 31.

Lokal wyborczy powinien mieć co najmniej jeden przedział zamknięty do składania głosu przez wyborcę.

Art. 32.

Do głosowania używa się urzędowych kart, na których wydrukowane są numery porządkowe list kandydatów. Karty te opatrzone są na odwrotnej stronie pieczęcią urzędową Głównego Komitetu Wyborczego i powinny znajdować się w dostatecznej liczbie w każdym lokalu wyborczym.

Art. 33.

Głosowanie odbywa się w sposób następujący: Wyborca, wszedłszy do lokalu wyborczego, udaje się do stołu, przy którym urzęduje Główny, wzgl. Miejskowy Komitet Wyborczy, i wymienia swoje imię i nazwisko. Po sprawdzeniu przez członka, prowadzącego protokół, czy imię i nazwisko wyborcy znajduje się na liście wyborców, i po stwierdzeniu tożsamości jego osoby, — wyborca otrzymuje kartę do głosowania, poczem na osobności w zamkniętym przedziale podkreśla piórem lub ołówkiem numer listy, na którą chce oddać swój głos. Następnie składa lub zwią kartę do głosowania i wręcza ją przewodniczącemu Komitetu Wyborczego, który wrzuca ją do urny wyborczej. Jednocześnie jeden z członków Komitetu Wyborczego czyni obok nazwiska wyborcy na liście wyborców odpowiednią adnotację, poczem wyborca opuszcza lokal wyborczy.

Art. 34.

Od chwili rozpoczęcia głosowania do chwili jego zakończenia winna być obecna w lokalu wyborczym większość członków Głównego, wzgl. Miejskowego Komitetu Wyborczego.

Art. 35.

Z uderzeniem godziny dziesiątej wieczorem przewodniczący Komitetu Wyborczego nakazuje zamknięcie lokalu wyborczego. Od tej chwili mogą głosować tylko wyborcy, którzy jeszcze przed uderzeniem godziny dziesiątej znajdują się w lokalu wyborczym.

Art. 36.

Z przebiegu głosowania prowadzi się protokół, który winien być podpisany przez przewodniczącego i co najmniej dwóch członków Głównego, wzgl. Miejskowego Komitetu Wyborczego.

Art. 37.

Po zamknięciu głosowania, przewodniczący Głównego, wzgl. Miejskowego Komitetu Wyborczego wyjmuje złożone do urny wyborczej karty i oblicza je, nie rozwijając. Następnie porównywa się liczbę kart z ustaloną na podstawie adnotacji liczbą wyborców, którzy głosowali. Wrazie niezgodności tych liczb należy odpowiednią wzmiankę zamieścić w protokole.

Art. 38.

Wrazie przerwania głosowania akta wyborcze, urnę wyborczą i karty do głosowania należy opieczętować i przechować w lokalu wyborczym pod odpowiedzialnością przewodniczącego Komitetu Wyborczego.

Stwierdzenie wyniku głosowania.

Art. 39.

W miarę możliwości natychmiast po ukończeniu głosowania Główny, wzgl. Miejskowy Komitet Wyborczy przystępuje do sprawdzenia ważności poszczególnych kart do głosowania i do obliczenia głosów, oddanych na poszczególne listy kandydatów. Gdyby natychmiastowe sprawdzenie ważności kart i obliczenie głosów było niemożliwe, należy zastosować przepis art. 38.

Art. 40.

Nieważne są: 1) karty do głosowania, nieostemowane znakiem urzędowym; 2) karty do głosowania puste; 3) karty, użyte do głosowania przez wyborcę w sposób, nieprzewidziany w niniejszym Regulaminie, naprz. podpisane lub opatrzone znakiem odróżniającym.

Art. 41.

Protokół z przebiegu głosowania, odbytego przed Miejskowym Komitetem Wyborczym, winna być przesłany natychmiast po obliczeniu głosów wraz z kartami do głosowania, listami wyborców i wnioskami Komitetu Miejskowego Głównemu Komitetowi Wyborczemu.

Art. 42.

Główny Komitet Wyborczy decyduje ostatecznie o nieważności poszczególnych oddanych kart do głosowania na podstawie art. 40.

Art. 43.

Posiedzenie Głównego Komitetu Wyborczego w celu ostatecznego ustalenia wyniku głosowania winno się odbyć najpóźniej na 3-ci dzień po dniu głosowania.

Art. 44.

Główny Komitet Wyborczy, po obliczeniu głosów, oddanych na poszczególne listy kandydatów, przystępuje do rozdzielania mandatów radzieckich między poszczególne listy według zasad następujących:

Ważne głosy, oddane na poszczególne listy kandydatów, zostają zliczone. Otrzymałą sumę dzieli się przez zwiększoną o jedynkę ogólną liczbę radnych, którzy mają być wybrani w danym mieście. Przez otrzymany stąd iloraz zostają podzielone liczby głosów, które padły na poszczególne listy kandydatów. Każda lista otrzymuje mandaty w takiej liczbie, jaka wypadła z ostatniego dzielenia. Jeżeli po dokonaniu tego podziału pozostają jeszcze miejsca nie zajęte, to liczbę głosów, która padła na każdą listę kandydatów, dzieli się przez powiększoną o jedynkę liczbę miejsc, każdej liście przyznanych. Pierwsze miejsce do obsadzenia należy się tej liście, która wówczas wykaże największy iloraz. W ten sposób postępuje się dalej w miarę potrzeby.

Uwaga do art. 44. Sposób obliczeń wyjaśni przykład następujący: Przypuśćmy, że w mieście, wybierającym 12 radnych, zgłoszono 4 listy kandydatów. Na listę A padło 327 głosów, na listę B—589 głosów, na listę C—118 głosów, na listę D—58 głosów. Na wszystkie listy kandydatów ogółem padły 1,092 głosy. Liczba ta zostaje podzielona przez zwiększoną o jedynkę liczbę radnych, wybieranych w danym mieście, a więc przez 13. Dzielić następnie przez otrzymaną stąd iloraz 84 liczbę głosów, które padły na poszczególne listy kandydatów, otrzymujemy dla listy A liczbę 3, dla listy B—liczbę 7, dla listy C—liczbę 1, dla listy D—0. Liście A należy więc przyznać 3 mandaty, liście B—7 mandatów, liście C—

1 mandat, lista D zaś nie otrzymuje żadnego mandatu. Ponieważ jednak dane miasto wybierze 12 radnych, przeto pozostaje jeszcze jedno miejsce niezajęte. Aby się przekonać, której liście to miejsce się należy, dzielimy kolejno liczby głosów, które padły na poszczególne listy kandydatów, przez powiększone o jedynkę liczby mandatów, tym listom przyznanych. Z pierwszego dzielenia (327 przez 4) wypadła iloraz 81, z drugiego (589 przez 8)—iloraz 73, z trzeciego (118 przez 2)—iloraz 59. Lista A wykaźała największy iloraz (81), zatem tej liście przyznać trzeba owo miejsce do obsadzenia. Ostatecznie więc lista A otrzymuje 4 mandaty, lista B—7 mandatów, lista C—1 mandat, razem 12 mandatów.

Art. 45.

Wrazie, gdyby kilka list miało jednakowe prawo do tego samego miejsca,—rozstrzyga los.

Art. 46.

Porządek kolejny wybranych ustala się według następstwa nazwisk na listach kandydatów.

Art. 47.

Każda lista kandydatów otrzymuje liczbę zastępców radnych, wynoszącą połowę liczby radnych, przyznanych tej liście, według kolejnego porządku nazwisk. Jeśli liczba radnych, przyznana danej liście, jest nieparzysta, to ułamek, wypadającego z podzielenia tej liczby przez 2, nie bierze się w rachubę. Wrazie, gdyby otrzymana w ten sposób ogólna liczba zastępców radnych w danym mieście była mniejszą od połowy liczby radnych, to brakujące miejsca zastępców rozdziela się pomiędzy listy, które otrzymały najwięcej mandatów, dodając każdej liście po jednym zastępcy.

Postanowienia końcowe.

Art. 48.

Zakwestjonowanie wyborów może nastąpić tylko w tym wypadku, jeśli zostanie udowodnione oszustwo, przekupstwo, lub gwałt, wykluczający wolny i tajny wybór, albo jeśli podczas wyborów pogwałcone zostaną przepisy Dekretu o wyborach do Rad Miejskich z d. 13 grudnia 1918 r., lub niniejszego Regulaminu.

Art. 49.

Każdemu wyborcy przysługuje prawo zakwestjonowania na podstawie art. 48 ważności wyborów w ciągu 2-ech tygodni od chwili ogłoszenia ich wyniku. O ważności wyborów decyduje w miastach, mających mniej, niż 25,000 mieszkańców, w pierwszej instancji miejscowa władza nadzorcza, w drugiej i ostatniej instancji—Minister Spraw Wewnętrznych. W miastach, mających więcej niż 25,000 mieszkańców, Minister Spraw Wewnętrznych decyduje w pierwszej i ostatniej instancji.

Art. 50.

Skargi co do nieważności wyborów winny być składane na piśmie do Głównego Komitetu Wyborczego, który w terminie 3-dniowym winien je przelać wraz z wyjaśnieniem do właściwej władzy nadzorczej. Decyzja władzy nadzorczej pierwszej instancji winna zapaść w terminie 3-dniowym od chwili otrzymania skargi. Od decyzji miejscowej władzy nadzorczej służy sprzeciw w ciągu 2-ech tygodni do Ministra Spraw Wewnętrznych, który wydaje decyzję ostateczną. Sprzeciw winien być złożony do miejscowej władzy nadzorczej. Wrazie nieważnienia wyborów przez miejscową władzę nadzorczą lub przez Ministra Spraw Wewnętrznych, Minister Spraw Wewnętrznych w ciągu 6-tu tygodni zarządza nowe wybory.

Minister Spraw Wewnętrznych

(—) Thugutt.

Szef Sekcji Samorządowej:

(—) K. Sienkiewicz.

Warszawa, d. 17 grudnia 1918 r.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 16 grudnia 1918 r.

W wykonaniu dekretu Naczelnika Państwa z dnia 5 grudnia r. b. o organizacji Milicji Ludowej zarządza, co następuje:

Art. I.

Zorganizowanie powstającej Milicji Ludowej powierzam Głównemu Komendantowi Milicji Ludowej.

Art. II.

Wszystkie dotychczasowe samorządnie zorganizowane ochotnicze formacje straży, obron i milicji obywatelskich podlegają rozwiązaniu stosownie do zarządzeń i w terminach, jakie przezeńmię będą dla poszczególnych miejscowości wyznaczone. Przepis ten nie rozciąga się na milicje ciał samorządnych miejskich i powiatowych.

Art. III.

Likwiduję wszystkich spraw, wynikających z rozwiązania powyższych formacji, przeprowadzi Komendant Główny Milicji Ludowej. Członkowie ulęgających rozwiązaniu formacji winni złożyć posiadaną broń w miejscu i terminach, które oznaczy Komendant Główny.

Rozporządzenie niniejsze otrzymuje moc obowiązującą w st. m. Warszawie z dniem 18 grudnia 1918 r.

Minister Spraw Wewnętrznych

(—) Thugutt.

OBYWATELE!

Tymczasowy Rząd Ludowy Republiki Polskiej, pragnąc zapewnić ład i porządek w kraju, dekretem z dnia 5 grudnia 1918 r. powołał do życia Milicję Ludową, która będzie organem wykonawczym Rządu w regulowaniu spraw życia społecznego.

Minister Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Naczelnem Dowództwem Wojsk Polskich mianował mnie Komendantem Głównym Milicji Ludowej. Obywatele! W tej przełomowej chwili dziejowej żywiły nieodpowiedzialne usiłują wywołać i u nas anarchję i zamęt. Paskarstwo, bandytyzm, lichwa mieszkaniowa i t. p. objawy wyrodnienia moralnego i społecznego coraz więcej się szerzą. Walka bezwzględna z temi objawami będzie naczelnym zadaniem Milicji Ludowej.

Ciężkie i odpowiedzialne zadanie polecono mi spełnić! Mam stworzyć siłę, która ma zapewnić Ojczyźnie ład i porządek. Zadanie ponad siły, jeżeli koło mnie nie zszeregują się ludzie silni, którzy do brzo Ojczyzny stawiają ponad życie. Do walki z wewnętrznym wrogiem Republiki Polskiej wzywam Was!

Pierwszeństwo w przyjmowaniu do Milicji Ludowej mieć będą ochotnicy z wykształceniem wojskowym, mający od 20 do 30 lat życia, niezonaci, umiający czytać i pisać.

Kandydatów obowiązują:

1. podpisanie deklaracji,
2. obowiązkowa służba, aż do czasu określenia jej terminu przez Sejm Ustawodawczy,
3. okazanie następujących dokumentów:

- a) dowód osobisty,
- b) poręczenie kilku poważnych i znanych obywateli (przynajmniej dwóch), względnie miarodajnej instytucji społecznej.

Blisze warunki i zasady służby będą podawane do wiadomości przy zapisie.

W Warszawie biura zaciągowe czynne będą od dnia 18-go do 31-go grudnia 1918 r. w godzinach od 9-tej rano do 2-jej po południu (za wyjątkiem 24, 25 i 26 grudnia) i mieszczą się:

XII Komisarjat Milicji Miejskiej — ul. Elektralna 28,

X Komisarjat Milicji Miejskiej — ul. Przeskok 2,

XI Komisarjat Milicji Miejskiej — ul. Wielka 33,

XIV Komisarjat Milicji Miejskiej — Praga, ul. Wileńska 11.

Komisja lekarsko-wojskowa będzie czynna od 19-go do 31-go grudnia 1918 r. w godzinach od 9-tej do 2-jej po południu w gmachu Komisarjatu XII przy ul. Daniłowiczowskiej Nr. 10.

Do szeregu, Obywatele!

Komendant Główny Milicji Ludowej:

(—) Ignacy Boerner.

Kapitan Wojsk Polskich.

DEKRET

w przedmiocie przyznania magistratowi m. Łodzi kredytu w wysokości 7.000.000 mk.

Art. 1.

Polska Krajowa Kasa Pożyczkowa przyznaje Magistratowi m. Łodzi kredyt w wysokości 7.000.000 (siedem milionów) marek, zabezpieczony obligacjami m. Łodzi.

Art. 2.

Do czasu dostarczenia przez Magistrat m. Łodzi powyższych obligacji, co ma nastąpić w ciągu najwyżej 10 dni od chwili wydania pożyczki, Ministerstwo Skarbu zabezpiecza otwarty mu przez Polską Krajową Kasę Pożyczkową kredyt krótkoterminowy zobowiązaniami skarbowymi.

Art. 3.

Wykonanie tego dekretu powierza się Ministrowi Skarbu.

Naczelnik Państwa.

(—) J. Piłsudski.

Prezydent Ministrów

(—) J. Moraczewski.

Kierownik Ministerstwa Skarbu:

(—) Byrka.

Dan w Warszawie, dnia 16 grudnia 1918 r.

ROZPORZĄDZENIE

w sprawie obrotu bydłem, trzodą, owcami, mięsem i wyrobami z mięsa, słoniną, masłem, drobiem, rybami i jajami.

1) Obrót bydłem, trzodą, owcami, mięsem i wyrobami z mięsa, jakoteż słoniną jest w obrębie Państwa dla pokrycia zapotrzebowania ludności mniejszych ognisk konsumcyjnych wolny. Przewóz tych artykułów parostatkami, kolejami i ciężarówkami samochodami przysługuje wyłącznie upoważnionym dostawcom Ministerstwa Apropowizacji i dostawcom Warszawy, Łodzi, Galicji i Śląska w ramach wyznaczonego przez Ministerstwo Apropowizacji kontyngentu i za pozwoleniami, wydawanymi przez to Ministerstwo.

2) Obrót drobiem i rybami wewnątrz Państwa nie podlega żadnym ograniczeniom i jest dozwolony przewóz również kolejami, parostatkami i samochodami ciężarówkami bez specjalnie wydawanych pozwoleń przez Ministerstwo Apropowizacji.

3) Obrót masłem i jajami jest wolny w obrębie Państwa, jednak przewóz kolejami, parostatkami i samochodami może być dokonywanym tylko za pozwoleńiami, wydawanymi przez Ministerstwo Apropowizacji.

4) Wywóz bez zezwolenia Ministerstwa Apropowizacji wszystkich wyżej wspomnianych artykułów poza granice Państwa jest wzbroniony.

5) Niestosowanie się do ograniczeń wymienionych w §§ 1, 2, 3 i 4 będzie pociągało za sobą konfiskatę towarów.

6) Rozporządzenie powyższe obowiązuje od daty ogłoszenia.

Za Ministerstwo Apropowizacji

(—) Minkiewicz.

Warszawa, 12 grudnia 1918 r.

ROZPORZĄDZENIA.

Na zasadzie rozporządzenia Tymczasowego Rządu Ludowego Republiki Polskiej z dnia 20 listopada 1918 r., naznaczam ob. Zygmunta Wolskiego państwowym zarządcą Warszawskiego Oddziału Centrali Państwowej dla warzyw i owoców (Reichsstelle für Gemüse und Obst), Warszawa, Niecała, 3.

Minister Przemysłu i Handlu

(—) J. Iwanowski.

Naczelnik Wydziału Zarządów Państwowych

(—) Sł. Bystyrdziński.

Warszawa, d. 10 grudnia 1918 r.

Na zasadzie dekretu Naczelnika Państwa z dnia 23 listopada 1918 r. o sekwestrze przedsiębiorstw przemysłowych, wyznaczam inż. Stefana Bystyrdzińskiego, Naczelnika Wydziału w Ministerstwie Przemysłu i Handlu, zarządcą państwowym Rosyjsko-Włoskiego Tow. Akc. Wyrobów Włóknistych, Warszawa, Czerniakowska 71.

Minister Przemysłu i Handlu

(—) J. Iwanowski.

Warszawa, d. 13 grudnia 1918 r.

DZIAŁ NIEURZĘDOWY.

Z Ministerstwa Spraw Zewnętrznych.

Ministerstwo Spraw Zewnętrznych podaje do wiadomości publicznej, że wobec masowego powrotu jeńców i robotników z niewoli niemieckiej przyjmowanie podań o uwolnienie poszczególnych osób zostaje wstrzymane. Termin powrotu uzależniony jest jedynie od możliwości dostarczenia odpowiedniej ilości wagonów oraz zorganizowania na drodze powrotnej punktów żywnościowych i sanitarnych. Ministerstwo Spraw Zewnętrznych wzywa społeczeństwo do zachowania spokoju, gdyż akcja sprowadzenia jeńców i robotników prowadzona jest z nieustanną energią. Jednocześnie Ministerstwo Spraw Zewnętrznych prosi wszystkich, którym wiadome są wypadki nieprawego zatrzymania poszczególnych jeńców lub robotników, o powiadomienie o tem Wydziału Konsularnego Ministerstwa, ul. Miodowa, Nr. 22, 2e piętro, w godzinach pomiędzy 9—3.

List Kom. Piłsudskiego do ks. Oraczewskiego.

Do wielobnego księdza Czesława Oraczewskiego:

Wielebny księże!

Całkowicie podzielam zdanie, że w obecnej chwili, bardziej, niż kiedykolwiek, konieczne jest podporządkowanie interesów partyjnych sprawie ogólnonarodowej.

Pragnąłbym jednak, aby czynnik bezpartyjny, wspomagając moją w tym kierunku działalność, wywarły zdecydowany nacisk na wszystkie bez wyjątku partje.

Z szacunkiem

(—) Józef Piłsudski.

Belweder, d. 17 grudnia 1918 r.

Kronika polityczno-społeczna.

Drugi dzień zjazdu kolejarzy. Drugi dzień zjazdu kolejowego, stosownie do regulaminu, rozpoczął się wczoraj o godz. 9 rano w sali Tow. higienicznego (Karowa 31).

Prezes Związku, inż. Lewicki, zajął posiedzenie, po czem zwrócił się do zgromadzonych około 300 osób z projektem wyboru prezydium ze względu na to, iż prezydium poprzednie tylko na dzień otwarcia zjazdu było wybrane.

Za stołem prezydyjnym zasiadło jednak prezydium wczorajsze z przewodniczącym p. Józefem Grylowskim na czele.

Delegaci z Koła wrocławskiego, pp. Buczyński i Doroszewski, zażądali wystąpienia p. Lewickiego.

P. Ponceylusz przedstawił wniosek, aby nareszcie zająć się sprawą wywindykowania sum, należących się ewakuowanym od rządu rosyjskiego.

Potem na stole prezydyjnym ukazuje się projekt statutu Związku pracowników kolejowych Rzeczypospolitej polskiej, opracowany przez umyślną komisję pod przewodnictwem p. Bojarskiego.

Statut ten, składający się z 68 paragrafów (z górą 400 wierszy druku), ma być rozważony i poprawiony na posiedzeniu. Odczytywanie i poprawianie całego statutu proponują p. Kaczorowskiemu, który tę ciężką pracę rozpoczyna.

Prezydium zarządza dwugodzinną przerwę obiadową. Wniosek ten jednogłośnie przyjęto. W kilkanaście minut sala się opróżnia.

O g. 4 po południu uczestnicy zjazdu znów zapełnili salę. Na pierwszy plan znów wysunięto sprawę statutu. Delegat z Krakowa, p. Hojny, złożył wniosek, że z powodu nieobecności oczekiwanych kolejarzy z Poznania statut przyjęty być nie może.

Po pewnym czasie sprawę statutu powierzono wybranej ad hoc komisji. Prezydium przedstawia kilkunastu kandydatów. Członków komisji wybrano przez głosowanie.

Weszli do niej pp. Kuryłowicz, Oltarzewski, Michniewicz i Machowski.

Członek zarządu Związku, p. Sułkowski, zapytywany przez przyjezdnych delegatów o djetę, proponuje udzielić żądającym po 100 mk. na rachunek djet.

Postanowiono, aby delegatowi, przybyłym z odległych dzielnic, wyznaczyć dziennie po 35 mk. djet, miejscowym zaś po połowie tej sumy.

Później na porządek dzienny wchodzi sprawa straży kolejowej. Do opracowania ustawy dla straży wybrano komisję, do której weszli pp.: Rauer, oraz viceprezes Związku Wrotnowski, Borenstrat i Cywiński.

Dalszy ciąg obrad dziś od g. 9 r. do 5 po południu.

TELEGRAMY.

Komunikat sztabu generalnego.

Warszawa, 17 grudnia (PAT). — Silne kontrataki nieprzyjaciela zniewoliły oddziały nasze chwilowo do opuszczenia Sokolnik. Kontratakami Sokolniki zostały odebrane, przyczem Rusini ponieśli ciężkie straty w zabitych i rannych. Wzięto jeńców i 5 karabinów maszynowych. Straty nasze nieznaczne. Podczas kontrataku samoloty nasze ostrzeliwały piechotę nieprzyjacielską karabinami maszynowymi, przyczyniając się tem głównie do powodzenia.

Pod Gródkiem oddziały nasze zaatakowały nieprzyjaciela i zajęły Stodółki, Czerlany i Uherce Niezabitowskie.

Pod Przemysłem Niżankowice zostały zajęte przez nasze oddziały.

Artylerja nieprzyjacielska z Jaksamic ostrzeliwała bezskutecznie Przemysł.

Na zachód od Chyrowa zostały rozpedzone bandy Rusinów, koncentrujące się w Rosochach. Atak nieprzyjaciela na Kryszowice został odparty.

Pod Rawą Ruską koło Zaborza nieprzyjaciel został rozbity. Wzięto jeńców i karabin maszynowy.

Na Wołyniu, na wschód i południe od Włodzimierza Wołyńskiego, stwierdzono koncentrujące się bandy ukraińskie, wspomagane przez wojska Petlury.

Szef sztabu generalnego.

Akcja polska.

Przemysł, 17 grudnia (PAT). — Strzelanina koło miasta ustala. W okolicy panuje spokój. Roboty około uszkodzonego mostu niedaleko Medyki postępują naprzód. Naprawa będzie wnet ukończona. Ruch pociągów osobowych odbywa się z przesiadaniem.

Kraków, 17 grudnia (Kor. Pol.). — Ze Lwowa donoszą: Urzędowy organ ukraińskiej rady narodowej „Ukraiński Hołos”, wychodzący w Tarnopolu, donosi: Akcja oddziałów polskich przeciwko wojskom ukraińskim rozpoczęła się koło Satanowa. Nie jest jeszcze sprawdzonym, skąd wzięty się w tych okolicach siły polskie. Nie ulega wątpliwości, że w skład ich wchodzi właściciele dóbr, liczni w tych stronach dzierżawcy polscy, oficjałiści dworscy i chłopcy polscy. Według niesprawdzonych jeszcze wiadomości, jądro oddziałów polskich stanowią żołnierze 1-go pułku piechoty i ułani 13 pułku kawalerji, którzy wracając z Ukrainy, a będąc zaopatrzeni w amunicję, wszczęli natychmiast akcję zbrojną przeciwko wojsku ukraińskiemu.

Gen. Haller w Gdańsku.

Kraków. — Tutejszy „Kurjer ilustrowany” podaje wiadomość o przybyciu już do Gdańska generała Hallera z częścią armji polsko-francuskiej.

Wiadomość ta sprawiła w mieście wrażenie olbrzymie.

Telegram Krakowa do Wilsona.

Kraków, 17 grudnia (PAT). — Prezydent Federowicz wysłał imieniem miasta Krakowa następujący telegram do prezydenta Wilsona:

„Prezydent Stanów Zjednoczonych Ameryki, Woodrow Wilson, Paryż.

„Starożytny gród i prastara stolica dawnej Polski, miasto Kraków, przesyła panu prezydentowi najgłębszy hołd i najwyższe uznanie za przemożną opiekę nad narodem polskim i za wyswobodzenie ciemiężonego kraju od wiekowego ucisku odwiecznych wrogów. Dzięki swemu geniuszowi politycznemu, dzięki młodej a tak bohaterskiej narodowej armji amerykańskiej, dzięki nadludzkiemu wysiłkom przesławnych żołnierzy wolnych narodów, Francji, Ameryki, Anglii i ich sprzymierzeńców, dzięki wozdrom wojsk sprzymierzonych i mężom stanu, dzięki poparciu przyjaznemu i życzliwości państw koalicji, dałeś życie wolnemu narodowi polskiemu, stawiając Polskę w rzędzie sławnych państw europejskich. Za to cześć tobie i wieczna sława ludom, walczącym o wolność narodów.

Jan Kanty Federowicz,
prezydent m. Krakowa”.

Załatwienie listu gończego.

Ogłoszony list gończy przeciwko Piotrowi Matczakowi z dnia 2 b. m. zostaje cofnięty. Mokotów, dnia 16 grudnia 1918 r.

Akcja koalicji przeciwko bolszewikom.

Berlin. — Według „Lokal Anzeigera”, paryski „Temps” donosi, że w najbliższym tygodniu zapadną rozstrzygające decyzje koalicji w sprawie rządu bolszewickiego, o ile Wilson temu się nie sprzeciwi. Mówi się, że Wilson zaleci pewnego rodzaju „ultramatum”, które także obejmie unieważnienie traktatu brzeskiego.

Kijów. — Jak donoszą „Nowosti dnia” pod datą 26-go listopada, w ciągu dwu tygodni od tej daty skierowana będzie na Ukrainę armja koalicyjna, złożona ze 100,000 ludzi.

Przedstawiciel koalicji w Odesie, konsul Enno, oświadczył, że przybycie floty angielskiej do Odesy jest początkiem odbudowy Rosji.

Według wiadomości, otrzymanych w Odesie z Konstantynopola, do d. 26-go listopada przepłynęło przez Dardanele 338 okrętów koalicyjnych, a w tej liczbie 38 dreadnoughtów, 72 pancerniki i krążowniki, tudzież znaczna liczba łodzi podwodnych. Punktem ich zbornym jest zatoka Ismidzka, na morzu Marmora.

Masaryk w Rzymie.

Berno. (PAT). — Agencja Stefaniego. Przed południem przybył do Rzymu prezydent Masaryk. Na dworcu powitał go król włoski. Masarykowi oddano wszelkie honory, przysługujące mu z tytułu jego wybitnego stanowiska. Masaryk wraz ze swoją świtą jest gościem króla.

Amerykańska flota w ojczyźnie.

Amsterdam. (PAT). — K. B. — „Central News” donoszą, że amerykańska flota wojenna opuściła wody angielskie i powróciła do ojczyzny.

Józef Aro.

Amsterdam. (PAT). — K. B. — „Central News” donoszą z Lizbony, że morderca prezydenta nazywa się Józef Roderyk Aro i jest agentem handlowym. Oświadczył on gotowość wymienienia swych współpracowników.

Polska a Słowacy.

Kraków. (PAT). — „Nowa Reforma” donosi: Według informacji zaczerpniętych z polskich kół politycznych, wśród poważnych czynników republiki słowackiej powstał plan nawiązania bezpośredniego kontaktu z Polską i oparcia się o nią. Chodzi tutaj, jak powiadają dotyczące wynurzenia słowackie, nie tylko o bieżące zagadnienia chwili, lecz także o problemy na przyszłość.

Ładowanie wojsk gen. Hallera.

Warszawa. (PAT). — Wedle zasiągniętych przez nas informacji, wojska generała Hallera rozpoczęły wczoraj wysiadać. Dziś ładowanie trwa dalej.

REPERTUAR TEATRÓW WARSZAWSKICH.

Teatr Wielki. Dziś — „Opowieści Hoffmana”, jutro — „Straszny dwór”.

Teatr Rozmaitości. Dziś — „Jastrząb”, jutro — Rycerz z Iabędziem”.

Teatr Polski. Dziś — „Dom Otwarty”, jutro — „Wyzwolenie”.

Teatr Letni. Dziś i jutro — „Polka w Ameryce”.

Teatr Mały. „Dziś i jutro — „Rzeczywistość”.

Teatr Nowości. Dziś i jutro — „Ewa”.

Teatr Praski. Dziś i jutro — „Lilje”.

Teatr Powszechny. Dziś i jutro — „Gwiazda Syberji”.

Zarząd Warszawskiego Akcyjnego Towarzystwa Przemysłowego

uzupełniając ogłoszenie z dnia 14 b. m. podaje do wiadomości pp. Akcjonariuszy rozszerzony porządek zebrania w dniu 4 stycznia 1919 r., a mianowicie: 1) wybór nowego dyrektora zarządzającego i 2) zatwierdzenie budżetu T-wa na rok 1919.

265

Dyrektor więzienia w/z Śędziewski.

268